

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. IX. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

ens sum. *Ista mea postrema voluntas est.*

358. Prob. 5. conclusio. Concilia generalia, non nisi raro, magnaque cum difficultate, ac privatarum Ecclesiarum dispendio, possunt celebrari: saepe etiam propter bella, vel alia plura impedimenta, omnino non possunt haberi: interim tamen saepe potest contingere, ut vel noviter orta haereticis, in principio debeat opprimi, ne malum latius serpat: vel veritas aliqua necessaria debeat declarari: ergo, si Christus non aliam infallibilem regulam reliquisset Ecclesiae, ei non satis prospexisset: ergo non solum Conciliis, sed etiam Successoribus Petri, infallibilitatem attribuit; nec enim post Concilia aliis convenientius tribuitur, quam Successoribus illius, super quem Ecclesiam suam Christus aedificavit, & pro cuius indefectibilitate in fide rogavit.

Confirm. Vel debent convenire ex tota Ecclesia, per omnes quatuor orbis partes, latissime diffusa, Episcopi, saltem ex omnibus regnis aliqui: vel tantum ex quibusdam provinciis, aut regnis: neutrum dici potest: ergo. prob. mi. si debent convenire ex omnibus provinciis, quando sperari poterit, eos ex ultimis Sinarum, Americae, aut Africae regionibus, adfuturos? quando etiam abesse debent à suis diocesis? quanti semper sumptus, & à quo fieri debent, in tam vasta itinera? Si autem dicatur, debere eos tantum convenire ex sola Europa, tunc forte ab aliarum provinciarum incolis revocaretur in dubium, an Concilium Oecumenicum fuisset. Sed hoc omisso (quia non videtur posse omnium adventus expectari) saltem ex pluribus provinciis, & regnis, Episcopi convenire debent: at etiam isti agerrime convenire possunt, cuius rei manifesta probatio habetur ex Tridentino Concilio, agerrime tandem congregato, de quo inferius n. 114. Unde, quo amplius dilaretur Ecclesia, eo difficilius haberi posset remedium contra emergentes errores, qui tamen pro ampliori illius extensione facilius nascentur.

359. Prob. 6. conclusio. Si Papa in controversiis fidei, etiam extra Concilium definitis, posset errare, posset etiam errare tota Ecclesia: consequens est falsum: ergo & antecedens. prob. ma. Pontifex etiam extra Concilium est Vicarius Christi, est Caput Ecclesiae, est Magister, & Doctor fidelium omnium, ut probatum abunde à n. 327. ergo debent ei praecipiente fideles omnes, adeoque tota Ecclesia obedire: ergo, quando sub anathematis poena proscribit aliquam propositionem, tanquam haereticam, jubetque illam non asseri, vel defendi, sed asseri ei oppositam, debent fideles, seu Ecclesia, talem propositionem rejicere, & oppositam amplecti: ergo, si ipse posset errare, posset etiam Ecclesiam in errorem inducere.

Confirm. Multa jam Concilia provincialia, à Pontificibus approbata, recepta sunt à tota Ecclesia, tanquam infallibilia, & er-

rores ab iis damnati, ab omnibus, tanquam haereses, sunt reiecti. Item sacros canones etiam Ecclesia universalis recipit, & definitiones de fidei articulis, in illis contentas, infallibiles credit: & tamen plurimi canones à Pontificibus extra Concilium conditi sunt: ergo, si in his error dari posset, posset in errorem induci tota Ecclesia. Tandem, cum Concilia etiam generalia, ut dictum n. 353. agnoverint hanc infallibilitatem Pontificis, si tamen ea revera non daretur, Ecclesia in iis Conciliis errasset.

ARTICULUS IX.

Solvuntur Objectiones.

360. **O**B. 1. Quando Christus Dominus dixit S. Petro: *Et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.* Matth. 16. v. 18. per petram non intellexit S. Petrum: sed vel confessionem fidei, ab eo factam, vel se ipsum; quia Christus solus est fundamentum Ecclesiae, ut dicitur 1. Cor. 3. v. 11. vel certe intellexit omnes Apostolos, quorum nomine Petrus tunc loquebatur: cumque Apostoli tunc representarent Ecclesiam, illa verba spectant, non ad solum Petrum, sed ad totam Ecclesiam. Resp. neg. ant. licet enim forte in aliquo sensu, adhuc magis allegorico, vel tropologico, explicari illa verba possint de confessione fidei, ut aliqui SS. Patres quandoque explicant: tamen primaria intentio Christi erat designare S. Petrum personaliter.

Quamvis enim in lingua Latina differant inter se genere *petra*, & *Petrus*, non differant in Syriaca lingua, qua Christus usus est; nam vocabulum *cephas* significat petram: adeoque verborum Christi sensus quasi est: *Tu es petra, seu cephas, & super hanc petram, seu cepham, aedificabo Ecclesiam meam:* & Latine potuissent verba Syriaca verti: *Tu Simon es petra, & super hanc petram &c.* voluit autem Latinus interpret potius uti vocabulo, terminationem masculinam habente; quia S. Petrus erat ejusdem generis. Certè particula *hanc* denotat clarè, Christum loqui, de illo, quem petram appellavit; alias nulla esset connexio.

Sed neque Christus omnes Apostolos allocutus est; non enim dixit: *Ego dico vobis:* sed: *Ego dico tibi:* nec Petrus proprie loquendo tunc omnium nomine locutus est, quasi ipsi hoc ei mandassent; cum Patres communiter sentiant, Apostolos non habuisse eandem revelationem cum Petro: sed tantum, tacentibus reliquis, solus Petrus locutus est id, quod alii loqui debuissent. Multò minùs potest intelligi illud dictum ad Ecclesiam directum; alias sensus esset: *Et super hanc Ecclesiam aedificabo Ecclesiam meam:* quod est ridiculum. Adde, ut rectè observat Maldonatus inc. 16. Matth. & hinc versusum, quòd absurdum sit, dico-

re, Christum toties mutasse personam, quin id indicaret: & ideo obscurissime locutum fuisse; cum statim subdat: *Et tibi dabo claves regni caelorum*: ubi utique Petrum, & non Ecclesiam alloquitur, eique prerogativam aliquam conferendam promittit.

361. Nec dicas, Christum solum esse fundamentum; nam quando 1. Cor. 3. v. 11. dicit S. Paulus: *Fundamentum enim aliud nemo potest ponere præter id, quod positum est, quod est Christus Iesus*: intelligitur de fundamento omnium primo, quod simul est lapis angularis: non autem de fundamento secundo; cum idem S. Paulus ad Ephes. 2. v. 20. dicat: *Estis ciues, & domestici DEI, superadificati super fundamentum Apostolorum, & Prophetarum, ipso summo angulari lapide Christo Iesu. & Apoc. 21. v. 14. dicatur murus civitatis celestis habens fundamenta duodecim, & in ipsis duodecim nomina duodecim Apostolorum Agni*. Si autem omnes Apostoli possunt dici fundamentum, multo magis tale potest dici S. Petrus: nec est absurdum, in sensu morali plura fundamenta admittere.

352. Accedit, Sanctos Patres, & Concilia, quæ citavimus à n. 327. & seq. communissime explicare dictum Christi Domini ad S. Petrum in nostro sensu. Solus fortè S. Augustinus tr. 124. in Joann. apparenter oppositus est, intelligens per petram Christum: sed Cornelius à lapide ait, Sanctum Augustinum non fuisse peritum Hebraicæ, aut Syriacæ linguæ, & hinc putasse Petrum à petra dictum, quasi *Petrium*; cum tamen constet vocem *cephas* significare Petrum, & petram. Addo, S. Augustinum ibi tantum velle, Christum esse principalem petram, seu fundamentum primum: non autem negare, S. Petrum esse fundamentum secundum; alias sibi clarè contradiceret; nam *serm. 1. de cathedra S. Petri* (qui est 15. tus de Sanctis, seu 74. tus in appendice) sic scribit: *Dicente Domino: Tu es Petrus, & super hanc petram adificabo Ecclesiam meam. Petrum itaque fundamentum Ecclesie Dominus nominavit, & digne fundamentum hoc Ecclesia colit, super quod Ecclesiastici aedificii altitudo consurgit.... quia dignum est, ut fundamentum hoc in Ecclesia honoretur, per quod ad cælum conscenditur. & quia fortè aliquis dicet, hunc sermonem non esse certò S. Augustini (quamvis Ecclesia ex eo lectionem desumpsit in Breviario ad festum cathedrae S. Petri, quod meritò ei conciliat magnam auctoritatem) idem Sanctus *serm. 2. de cathedra S. Petri* (qui est decimus sextus de Sanctis, & negari non potest esse S. Augustini) verba Christi: *Tu es Petrus &c.* explicat sicut nos, & inter alia de S. Petro ait: *Rectè consortium meretur nominis, qui consortium meretur & operis; in eadem domo enim Petrus fundamentum ponit: Petrus plantat.**

Quod spectat ad eos, qui per petram intelligunt confessionem fidei, & verba Domini explicant, quasi voluisset dicere

Christus: *Super hanc fidem adificabo Ecclesiam meam*: isti facile cum nostra sententia conciliantur; nam rectè observat Cornelius, *hanc fidem non sumi in abstracto, sed in concreto, prout scilicet erat in Petro*: atque adeò juxta hos auctores Petrus propter fidem, seu Petrus ut fidelis, est fundamentum, & petra Ecclesiae: id quod etiam docet Maldonatus, qui rectè addit, sic sæpe dici, in fide unius hominis fundamentum esse rempublicam.

363. Ob. 2. Christus *Matth. 18. v. 17.* dixit omnibus, adeoque etiam Petro, illa verba: *Si non audierit eos, dic Ecclesiae*: ergo etiam ipse Pontifex debet causas graves deferre ad iudicium Ecclesiae, nec ipse est ultimus infallibilis iudex. Confirm. *Joan. 21. v. 17.* Christus Petro tantum dixit: *Pasce oves meas*: non verò: *Pasce omnes oves meas*: ergo non est universalis omnium pastor. Resp. 1. Cum ibi non agatur de gravissimis causis, sed de erroribus etiam particularium, non potest ibi per Ecclesiam intelligi Ecclesia universalis, vel Concilium generale.

Ratio hujus est; quia alias ab omni Patre iudicio, particularem quamlibet personam concernente, posset appellari ad Concilium, etiam à quibuscunque privatis personis: imò vel nunquam, vel vix unquam posset ipse Papa definitivè judicare, sed deberet omnia ad Concilium referre: quod nec quisvis parochus debet in omni causa facere. Unde, ut dictum n. 334. ibi per Ecclesiam à SS. Patribus intelligitur etiam Ecclesia particularis, vel Prælatus ipsius. Et hinc etiam, qui contumaciter non audit Ecclesiam particularem, vel Episcopum, post inflictam excommunicationem vitandus est, tanquam ethnicus, & publicanus: quos nempe Judæi vitabant, ceu excommunicatos.

Ex quo quidem, tanquam ex argumento à minori ad majus, rite inferitur, magis vitandum esse eum, qui non audierit Ecclesiam universalem: sed non inferitur, ibi per Ecclesiam necessariò intelligendam esse Ecclesiam universalem: quin imò, si per Ecclesiam intelligi potest Episcopus particularis, quanto magis Summus Pontifex? In forma neg. ant. quatenus dicit, etiam Petrum, seu Summum Pontificem, illud dictum Christi concernere. Ad confirm. retorq. argum. Christus de se ipso dicit *Joan. 10. v. 14. Cognosco meas*: id est, oves: ergo non cognoscit omnes. in forma neg. conf. Audi S. Bernardum l. 2. de consideratione c. 8. *Pasce oves meas. Quas? illius, vel illius populos civitatis, vel regionis, aut certi regni? Oves meas inquit. Cui non plenum, non designasse aliquas, sed assignasse omnes? Nihil excipitur, ubi distinguitur nihil.*

364. Ob. 3. SS. Patres contradicunt nostræ assertioni: ergo: ant. prob. sic S. Hieronymus l. 1. contra Jovinian. c. 14. ait, æquè super omnes Apostolos, Ecclesiam solidatam esse, omnesque accepisse claves regni

gni ccelorum. Idem *epistol. 85. ad Evagri-
um.* ait, Episcopum, live Romæ, live alibi
fuerit, ejusdem esse meriti, & ejusdem sa-
cerdotii. S. Augustinus *l. 1. de baptis. con-
tra Donatistas. c. 18.* ait, quæstionem illam,
de valore baptismi hæreticorum, fuisse con-
troversam, usque ad Concilium generale:
& tamen S. Stephanus Papam eam definie-
rat. S. Ambrosius *l. 3. de sacram. c. 1.* ait,
se cupere quidem in omnibus sequi Eccle-
siam Romanam: tamen aliqua alibi rectius
servari, & se etiam rectè custodiri.

Ipse Gelasius Papa Romanus *epist. 4.
seu communitorio ad Faustum. apud Binium
tom. 2. Concil. mibi fol. 236.* videtur dice-
re, quod Papa debeat, suas definitiones fac-
cere *juxta formam synodicam*; nam hac
ratione videtur defendere rectè factas: er-
go ad infallibilitatem earum definitionum
requiritur synodus. Patres etiam Concilii
Africani *in epistola sua ad Cælestinum Pa-
pam.* ajunt: *Nisi forte quisquam est, qui cre-
dat, uni cuilibet posse DEUM nostrum exa-
minis inspirare justitiam, & innumerabi-
libus congregatis in Concilium sacerdotibus
denegare:* quibus verbis satis insinuant,
DEUM magis assistere Concilio, etiam pro-
vinciali, quam uni tantum Pontifici Roma-
no: quem propterea rogant, ne appellan-
tes, à suo Concilio ad Apostolicam Sedem,
deinceps admittat: ergo multò magis sen-
tiunt, DEUM magis assistere Concilio ge-
nerali, quam soli Romano Pontifici.

365. Resp. neg. antec. ad prob. explico
Patres. S. Hieronymus priore loco tantum
vult, Apostolos in Apostolatu, & potestate
ordinis, fuisse æquales: non verò in potesta-
te jurisdictionis; & hinc ibi addit: *Tamen
propterea inter duodecim unus eligitur, ut
capite constituto, schismatis tollatur occasio.*
Altero autem loco idem S. Hieronymus ite-
rum tantum vult, dari inter omnes Episco-
pos, ubicunque sint, æqualitatem quoad po-
testatem ordinis: non verò quoad potesta-
tem jurisdictionis, ut dictum *n. 344.*

Quod attinet ad S. Augustinum, hic S.
Doctor ideo dicit, eam quæstionem de ba-
ptismo hæreticorum controversam mansisse,
usque ad Concilium generale: quia, licet
S. Stephanus jam prohibuisset, rebaptizari
baptizatos ab hæreticis, tamen S. Augusti-
no videbatur, eousque nihil absolute defini-
visse. Hoc videtur colligi ex ipso S. Augu-
stino *l. 5. de baptis. contra Donat. c. 25.*
ubi dicit: *Vicit tamen pax Christi in cor-
dibus eorum, ut in tali disceptatione nul-
lum inter eos malum schismatis oriretur.*
Quare nullum schisma inter SS. Stephanum,
& Cyprianum, est ortum: consequenter
non se invicem habebant pro hæreticis: nec
etiam S. Stephanus S. Cyprianum unquam à
sua communione removit. Quamvis enim
S. Augustinus *loc. modo cit.* innuat, S. Ste-
phanum putasse abstinendos, seu à commu-
nitione separandos eos, qui hæreticos reba-
ptizarent, non tamen dicit, eum omnes actu
excommunicasse: quamvis etiam Firmilia-
nus *(in sua ad S. Cyprianum epistola, qua*

*est 75. inter epistolas S. Cypriani edit. Ant-
verp. Oper. S. Cyprian. an. 1589.)* innuat,
S. Stephanum excommunicasse eos, qui suo
decreto non obedirent: atque *in argumen-
to eidem epistola prefixo* citetur epistola S.
Dionysii Alexandrini, ex qua colligitur, S.
Stephanum, huic ipsi Firmiliano, Casareæ
Cappadocum Episcopo, & aliis etiam Epi-
scopis, scripsisse, se iis non communicatu-
rum, quamdiu hæreticos rebaptizarent: ta-
men non sequitur, S. Stephanum eodem
modo quoque egisse contra S. Cyprianum,
totius Africæ Primatem. Et certè, cum
schisma inter eos ortum non sit, teste S. Au-
gustino modo citato, verosimilius est, S.
Stephanum se à S. Cypriano non separasse.
Accedit, quod etiam intentetur, imo etiam
feratur excommunicatio, non tantum con-
tra eos, qui definitionibus fidei, sed etiam
contra eos, qui decretis morum non obe-
diunt. Sed de S. Cypriano plura *n. 366.*

Quod autem idem S. Augustinus va-
riis locis videatur asserere, quod in causa
Cæciliani, post alia, etiam Romani Pontifi-
cis judicia, restet Concilium plerarium, ni-
hil contra nos probat; nam causa Cæciliani
non erat quæstio juris, sed puri facti, scilicet,
an is bene, vel malè, esset ab Africanis
depositus: in tali autem quæstione Papa
non est infallibilis, neque etiam Concilium
generale: attamen aliquando in tali causa ju-
diciū Concilii, utpote plurium pruden-
tum, potest esse majoris ponderis, quam
solius Papæ: saltem potest (ut loquitur Epi-
scopus Meldenis, Orator Regis Galliæ ad Eu-
genium IV.) habere majorem auctoritatem
reputationis: de quo vide *n. 345.*

S. Ambrosius loquitur de consuetudine la-
vandi pedes, quæ est arbitraria, & accidenta-
lis: non autem loquitur de talibus consuetu-
dinibus, vel ceremoniis, aut rebus, quæ ab
Apostolis, sub obligatione universali, in-
troducuntur sunt, quasque Ecclesia Romana
observat: & in accidentalibus differre potest
Ecclesia una ab alia. Gelasius per verba *juxta
formam synodicam* aliud non intelligit,
quam juxta statuta Conciliorum: nec dicit,
id necessarium fuisse, sed tantum factum
fuisse: & arguit contra inferiore, Episco-
pos, qui volebant absolvere eum (nempe
Acatium) quem Apostolica Sedes damna-
verat: de cætero ibi primatum Sedis Apo-
stolicæ fortissimè ruetur. Ad Concilium
Africanum respondeo, ibi agi de quæstio-
ne puri facti, an scilicet Apolarius eorum
scelerum fuerit reus, de quibus in illo
Concilio fuerat condemnatus: non autem
agi de judicio fidei. Sed neque omnia in ea
epistola sunt infallibiliter tenenda; nam li-
cet illud Concilium, ut sumitur *ex C. de
libellis dist. 20.* sit à Leone IV. confirma-
tum, tamen confirmatio se tantum exten-
dit ad canones: non autem ad epistolas,
ut observat Bellarminus *tom. 1. controv. 3.
de Romano Pontifice l. 4. c. 7.*

366. Dices 1. Saltem S. Cyprianus *l. de
unitate Ecclesiæ.* docet, Christum post re-
surrectionem dedisse Apostolis parem po-

testatem. Idem l. 2. epist. 1. (alias est epistola 72.) ad Stephanum Papam ait: Cum habeat in Ecclesia administratione, voluntatis sua arbitrium liberum unusquisque prepositus, (hoc est Episcopus) rationem actus sui Domino redditurus. Idem Romanos Pontifices in hac epistola, & alias, tantum Collegas, Fratres, & Coepiscopos, nominare solitus est: eosdem etiam quandoque reprehendit, maxime Stephanum in epistola 74. ad Pompeium (quæ ab aliis annumeratur tractatibus) in qua sententiam Stephani de non rebaptizandis hæreticis, vocat errorem: ergo sententia nostra est contra S. Cyprianum.

Resp. S. Cyprianus l. de unitate Ecclesie. sic habet: Loquitur Dominus ad Petrum: Ego tibi dico, inquit, quia tu es Petrus, & super istam petram edificabo Ecclesiam meam, & porta inferorum non vincunt eam. Et iterum eidem post resurrectionem suam dicit: Pasce oves meas. Super illum unum edificat Ecclesiam suam, & illi pascendas mandat oves suas. Et quamvis Apostolis omnibus, post resurrectionem suam, parvam potestatem tribuat, & dicat: Sicut misit me Pater, & ego mitto vos: Accipite Spiritum Sanctum: si cui remiseritis peccata, remittentur illi: si cui tenueritis, tenebuntur: tamen, ut unitatem manifestaret, unam cathedram constituit, & unitatis ejusdem originem, ab uno incipientem, sua auctoritate disposuit. Hoc erant utique & ceteri Apostoli, quod fuit Petrus, pari consortio præditi, & honoris, & potestatis: sed exordium ab unitate proficiscitur. Primatus Petro datur, ut una Christi Ecclesia, & cathedra una monstratur. & post pauca: Qui Ecclesia renititur, & resistit: qui cathedram Petri, supra quam fundata est Ecclesia, deserit, in Ecclesia se esse confidit? iterum epist. 73. ad Jubaianum (quæ ab aliis annumeratur tractatibus) ait: Petro primum Dominus, super quem edificavit Ecclesiam, & unde unitatis originem instituit, & ostendit, potestatem istam dedit, ut id solveretur in cælis, quod ille solvisset in terris.

Ex quibus imprimis patet, S. Cyprianum agnoscere, super S. Petrum fundatam esse Ecclesiam, adeoque ipsum infallibilem fuisse; alias quomodo super ipsum fundaretur Ecclesia, quæ debet esse columna, & firmamentum veritatis. 1. Timoth. 3. v. 15. Patet dein, S. Cyprianum non adstruere omnimodam æqualitatem, inter S. Petrum, & alios Apostolos: sed tantum aliquam qualicumque in aliquo genere, e. g. in potestate remittendi peccata (cujus loc. cit. de unit. Ecclesie. meminit) vel in potestate instituendi, & regendi varias Ecclesias particulares &c. quæ potestas fuit Apostolis à Christo extraordinarie tradita; nam si omnino alii Apostoli pares fuissent Petro potestate, quin & honore, quomodo Petro fuisset datus primatus? quomodo super illum unum edificata fuisset Ecclesia? Sed neque etiam S. Cyprianus epist. 72. ad Stephanum vult,

quemlibet Episcopum esse ab omni alio superiore, præterquam DEO, exemptum; sic enim nec Concilio generali esset subiectus: sed tantum vult, quemvis Episcopum potestate sua ordinaria posse, in sua Ecclesia particulari, varia ad disciplinam pertinentia ordinare, quorum rationem aliis dare non debeat.

S. Augustinus l. 2. de bapt. contra Donat. c. 18. & l. 3. c. 3. ait, eum loqui de iis rebus, quæ necdum erant, sive per Concilium generale, sive per Pontificem, clare determinatæ. Hinc Petrididier in tr. de auctor. & infall. Pont. c. 6. ait, S. Cyprianum questionem de rebaptizandis hæreticis, non respexisse, tanquam questionem fidei, sed tantum tanquam questionem de disciplina Ecclesiastica, vel moribus, aut consuetudinibus, in quibus possunt Ecclesie particulares differre: & hinc existimasse, fidem non lædi, quidquid circa eam rem sentiat, aut agatur; alias enim debuisset S. Cyprianus ab illorum, qui aliter sentirent, tanquam ab hæreticorum communione, se separare, quod minimè fecit; nam epist. ad S. Stephanum supra cit. sub finem sic scribit: Ceterum scimus, quosdam, quod semel imbebant, nolle deponere, nec propositum suum facile mutare, sed salvo inter collegas pacis, & concordie vinculo, quadam propria, quæ apud se semel sint usurpata, retinere. Quia in re nec nos vim cuiquam facimus, aut legem damus. & in epist. ad Jubaian. supra cit. sub finem. ait: Hac tibi breviter pro nostra mediocritate rescripsimus, frater charissime, nemini præscribentes, neque præjudicantes, quo minus unusquisque Episcoporum, quod putat, faciat, habens arbitrii sui liberam potestatem. Nos, quantum in nobis est, propter hæreticos cum collegis, & coepiscopis nostris, non contendimus, cum quibus Divinam concordiam, & Dominicam pacem tenemus.

Jam quod attinet ad id, quod S. Cyprianus Pontifices Romanos vocet Collegas, vel Fratres, nihil probat; nam reveratiles sunt, etiam superiores. Sic quoque S. Ambrosius epistolam 7. ad Syricium Papam hoc titulo inscribit: Domino Dilectissimo Fratri &c. & in eadem epistola paulò inferius iterum ait: Laudamus hoc Domine Frater. At, quia eum vocat Dominum: quia ibidem dicit, eum custodire pia devotione ovile Christi: quia infra addit: Quos sanctitas tua damnavit, scias, apud nos quoque secundum judicium tuum esse damnatos; hoc est, apud, aut per Concilium Mediolanense, cujus nomine scribitur: adeoque ait, istud Papæ judicio fuisse obsecutum: hæc, inquam, sat ostendunt, quod S. Ambrosius Syricium, non tanquam parem, sed tanquam superiorem respiciat.

At verò, quod attinet ad sententiam S. Cypriani, de invaliditate baptismi, ab hæreticis collati, utique in ea erravit, ut modo tota docet Ecclesia: hæreticus tamen minimè fuit; quia, ut diximus n. 365. nihil adhuc erat definitum. Culpā quidem hac in re S. Cyprianus, utpote etiam homo, non caruit,

ruit, saltem veniali, (quamvis aliqui gravioris eum delicti reum faciant) quia parere debuisse Pontifici, serio præcipienti: at culpam per poenitentiam, & martyrium delevit. In forma ad hanc objectionem. neg. conf. S. Cyprianus non abnegavit Romano Pontifici infallibilitatem in quæstionibus fidei: sed tantum putavit, posse in re quadam, ad disciplinam Ecclesiasticam tantum, ut ipse putabat, spectante, recedi à praxi, & usu Romanæ Ecclesiæ: in qua tamen re erravit.

Dices 2. Universitas Parisiensis, & Conventus Cleri Gallicani, reprobavit nostram sententiam: ergo. Resp. 1. Gallia antiquior, præsertim ante fœdum schisma, tandem in Concilio Constantiensi extinctum, longè aliter sensit: imò etiam postea: certè Petrididier tract. de author. & infallib. Sum. Pontif. c. 14. refert scriptum Gallicum Conventus Cleri Gallicani an. 1626. ad omnes regni Episcopos, in quo sic scribitur de Summo Pontifice: *Is enim successor est Petri, à quo Apostolatus, Episcopatusque initium, originemque sumpserunt, & super quem Christus JESUS Ecclesiam suam fundavit, quando illi claves regni celorum, atque infallibilitatis donum in causis fidei reliquit: quam non sine ingenti miraculo immobilem, ilibatamque, in ejus successoribus durare etiamnum videmus. Unde ingens illa in Romanorum Pontificum decretis, mandatisque amplectendis, apud omnes fideles, & orthodoxos, observantia profecta est.* Resp. 2. ad hanc objectionem jam responsum esse satis n. 345. & iterum ad abundantiam respondendum n. n. 372.

367. Ob. 4. Ex eo, quòd S. Petrus habuerit infallibilitatem, non sequitur, quòd eandem habeant successores ejus: ergo. prob. ant. etiamsi Episcopi reliqui sint successores Apostolorum, non tamen habent omnem etiam jurisdictionem, potestatem, vel prærogativam, quam habuerunt Apostoli: rursus S. Petrus habuit potestatem patrando miracula, & donum linguarum, quæ non habent omnes ejus successores: ergo. Confir. S. Paulus etiam fuit Episcopus Romanus, & cum S. Petro constituit unum caput, unum Ecclesiæ universalis verticem: ergo etiam successores S. Pauli deberent esse infallibiles. Resp. neg. ant. ad prob. conc. ant. neg. conf. Probavimus, debere dari perseveranter in Ecclesia DEI regulam aliquam fidei infallibilem; hanc enim exigit recta ejus gubernatio: ergo ibi datur, ubi inveniuntur speciales promissiones, specialis oratio pro fidei constantia, constitutio fundamenti Ecclesiæ, primatus, & commissio gregis Dominici: quæ sunt in Petro, & quidem tanquam jura ordinaria, atque annexa officio, quæ transeunt ad successores.

At verò virtus patrando miracula, eo ipso, quòd non fuerit ordinariè adeò necessaria, ad conservationem, & gubernationem Ecclesiæ, non debuit esse potestas ordinaria Petri: sed potuit esse extraordinarium privilegium, quod non transit ad successores;

nec enim opus est absolute, ut sub quovis Pontifice fiant miracula, modò aliquando fiant; hinc debuit ea potestas alligari potius uni, quam alteri. Pariter, quæ fuere in Petro jura ordinaria, fuere privilegia extraordinaria in cæteris Apostolis; quia ipsi non fuerunt eodem modo caput, fundamentum, & pastores universales Ecclesiæ; quamvis enim dicatur, quòd acceperint à Christo immediate potestatem Ecclesiasticam, etiam sine determinatione ad certa loca, tamen Petrus antecelluit; quia ipse non præcisè ut Apostolus, sed ut fundamentum, & caput Ecclesiæ, habuit auctoritatem in ipsos Apostolos, eosque regere, iisque præcipere potuit.

368. Quòd autem Apostoli non habuerint ea omnia ut Petrus, quasi ordinaria jura, & annexa officio, probatur etiam à posteriori; quia plurimi Episcopi, earum etiam Ecclesiarum, quas fundarunt alii Apostoli, lapsi sunt in errores: imò facti sunt hæresiarchæ: quod de nullo Romano Pontifice probari potest. Ad confirm. neg. ant. Hæ, & similes propositiones, editæ anno 1645. (quæ etiam inveniuntur in libro Antonii Arnaldi de frequenti communione) si significant omnimodam æqualitatem inter SS. Petrum, & Paulum, sine subiectione S. Pauli ad S. Petrum, in potestate suprema, est hæretica, ut definivit Innocentius X. 25. Januarii anno 1647. Unde de successoribus S. Pauli (si tamen strictè loquendo aliquos habuit; quia nullius Ecclesiæ particularem curam gessisse videtur, sed omnium gentium doctorem totà vitā egisse) loquendum est, sicut de aliorum Apostolorum successoribus: imò nec successores S. Petri in cathedra Antiochena, quam non stabiliter ut suam habuit, sunt infallibiles: certè multi ibi Episcopi non fuere erroris immunes: at verò successores in cathedra Romana, quam S. Petrus ad mortem usque stabiliter tenuit, ex Conciliis, Patribus, & rationibus plurimis adductis, sunt infallibiles.

369. Ob. 5. Papa ut privata persona, potest esse hæreticus: ergo potest etiam, aliquam hæresin docere, aut definire: ergo non est infallibilis in suis definitionibus. Confirm. Non sumus certi, an ille homo in individuo, qui occupat Sedem S. Petri, sit verè Pontifex, rite baptizatus, ordinatus &c. ergo nunquam sumus certi, an ei sit infallibilitas concessa, adeoque frustra eam DEUS dedisset. Resp. Bellarminus tom. 1. controv. 3. de Romano Pontifice l. 4. c. 6. & seq. neg. ant. eoquòd Christus indefectibilem in fide constantiam Petro, & Successoribus ejus, etiam quatenus (ut ipse dicit) sunt personæ privæ, exoraverit à Patre; alias enim vix idonei forent ad confirmandos fratres.

Resp. 2. om. ant. neg. conf. quia, licet DEUS unum possit permittere, non potest stantibus suis promissionibus permittere alterum. Si doctrina, quam proponeret Papa, esset hæresis aperta, eam non definiret ut Pon-

Pontifex: sed Ecclesiae statim palam foret, eum esse haereticum, & si contumaciter errorem teneret, officio suo excidisse: si autem doctrina non esset aperte haeretica, sed adhuc inter Catholicos doctores dubia, Christus permittere non posset, ut Papa ita docens ex cathedra erraret, ne in errorem tota induceretur Ecclesia; unde hoc ipso illa doctrina esset vera. Ad confirm. responsio fusior dabitur infra n. 432.

370. Ob. 6. Si Pontifex est infallibilis, tunc etiam quivis rex in suo regno est infallibilis: sed hoc non est verum: ergo. prob. ma. regia, & sacerdotalis dignitas suprema, fuit conjuncta in antiquo testamento: ergo etiam est conjuncta in novo. Confirm. Regi (eadem est ratio de Imperatore) subiectus est sacerdos, etiam summus: ergo rex non est minus infallibilis. prob. ant. Salomoni subiectus fuit Abiathar sacerdos summus, quem etiam sacerdotio privavit. 3. Regum 2. v. 27. imò etiam Christus fuit sub potestate Pilati. Joann. 19. v. 11. ergo multo magis sacerdos, etiam summus, est sub potestate seculari suprema. Resp. Minorem videntur negare Angli, qui saltem aliqui regibus infallibilitatem tribuunt, quamvis non omnes; neque enim conveniunt in religione inter se.

Sed, quidquid aliqui dicant, minor est certissima; neque enim regibus saeculi, sed Petro est dictum, ut pascat oves: nec reges, sed Ecclesia est columna, & firmamentum veritatis. Unde etiam primis Ecclesiae temporibus, nunquam reges, aut imperatores Catholici, controversias fidei deciderunt: sed petierunt à Romanis Pontificibus convocari Concilia, quae dein promoverunt subsidiis temporalibus, suppeditando currus, & sumptus, Episcopis iter agentibus: quin Constantinus Magnus (ut habent Rufinus *hist. Eccles.* l. 10. c. 2. & Sozomenus l. 2. c. 2. ac alii) tempore Concilii Niceni, nullo modo voluit, se miscere causis Episcoporum, aut eorum iudex esse, à quibus aiebat, se judicari debere. videatur Spondanus *anno Christi 325. n. 12.*

371. Unde in forma neg. ma. ad prob. dist. ant. dignitas sacerdotalis, & regia, in antiquo testamento fuit conjuncta per accidens, e.g. in Machabaeis, vel in sacerdote Heli. conc. ant. fuit conjuncta per se. neg. ant. & conseq. Machabaei tantum per accidens fuere simul principes terreni, & sacerdotes: sicut modò Episcopi Germaniae sunt magni principes, etiam quoad saecularem potestatem: qualis etiam est Romanus Pontifex: nec tamen iste ut princeps, sed ut Sacerdos Summus, habet infallibilitatem, quam habuere Pontifices antecessores, antequam tantum dominium acquisivissent.

Ad confirm. neg. ant. quidquid sit de conseq. Factum illud Salomonis, vel contigit ex speciali commissione DEI, ut impleretur prophetia contra domum Heli; sicut *ibidem* dicitur: vel exemplum Salomonis, non rectè operantis, non est imitandum.

Ad illud de Christo Domino: Resp. esse absurdissimum dicere, quòd subiectus fuerit Pilato Christus, Rex regum, & Dominus dominantium: nec id probatur ex illis verbis Joann. 19. v. 11. *Non haberes potestatem adversum me ullam, nisi tibi datum esset desuper*; nam per ea Dominus tantum dicere voluit, Pilatum non habiturum in se potestatem, etiam tantum de facto, & apparenter talem, nisi DEUS eam permitteret: non autem voluit dicere, quòd Pilatus in se habeat potestatem de jure.

ARTICULUS X.

An infallibiles etiam sint Definitiones Pontificiae ante consensum Ecclesiae.

372. **Q**uestio hic est, an, quando Pontifex aliquid definit ex cathedra, ut hoc infal-

libile sit, debeat, saltem extra Concilium, tota Ecclesia eam definitionem acceptare, admittere, & consentire: & hoc videntur voluisse illi Galliae Praefules, qui in suo Conventu anno 1682. statuerunt propositionem citatam n. 356. quam tamen post decennium, in sua ad Innocentium XII. epistola, revocasse dicuntur, ac declarasse, à mente sua alienum fuisse, quidquam decernere: & addidisse haec verba: *Quidquid circa Ecclesiasticam potestatem, & Pontificiam auctoritatem, decretum censeri potuit, pro non decreto habemus.* ita P. Pichler in *Papatu* nunquam errante. a. 5. §. 4. n. 10. ubi ait, eam epistolam exhibere *Regale Sacerdotium*: editum in monasterio S. Galli anno 1693. in fine ultimi libri: quam editionem, etsi multum quaesitam, obtinere non potui: quae autem jam anno 1684. prodit, eam epistolam necdum exhibet. Moderni autem Episcopi Galliae in sua ad regem epistola anno 1728. qua editum quoddam Consilium Juridicum quorundam Advocatorum Parisiensium confutant, dicunt, se esse multum elongatos ab eo, quòd sentiant, aut dicant, quòd ad ferendum, vel acceptandum iudicium circa fidem, non sit opus examine, vel discussione, aut libertate: quae dicta, an intelligi velint de iudicio, aut definitione Pontificis, in Galliam missa, vel an tantum de aliquo suo iudicio, vel de aliquo, in Concilio universali, ab ipsis una cum Pontifice ferendo, nolim decidere.

373. Si dicere vellent, non debere acceptari submissas Pontificias definitiones, sine praevio earum examine, à nobis recederent: quin etiam à Cardinale Noaillo in suis ad Clementem XI. literis anno 1711. (quas exhibet *Viva trutina Theologica* tom. 2. p. 4. in proemio) quibus memoratus Cardinalis testatur, Clerum Gallicanum in suo Conventu Constitutionem *Vincam Domini Sabaoth* non aliter voluisse recipere, quam majores ipsius, praecedentium Pontificum Bullas: nec sibi arrogasse jus eam examinandi: nec docere, nec sentire voluisse, ac-